

ÎNCHEIERE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul lui Valeriu Streleț, avocatul Vladislav C. Roșca,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Streleț împotriva lui Igor Dodon, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Privesc.eu” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către reprezentantul lui Valeriu Streleț, avocatul Vladislav C. Roșca și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, municipiul Chișinău din 19 mai 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 15 decembrie 2015, Valeriu Streleț a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Dodon, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Privesc.eu” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 20 octombrie 2015, pârâtul Igor Dodon, în cadrul, unei conferințe de presă, organizată la sediul Partidului Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM) a efectuat o serie de afirmații, printre care și unele care vizează direct persoana sa, și anume: „...Domnul Streleț este partener în Caravita cu cotă de 25%, dacă nu mă greșesc. Domnul Streleț are vreo 2 mii 800 ha cu Filat cumpărate la Odessa ... Monopolist numărul 1 în Republica Moldova cu chimicatele...”.

Indică că, declarațiile lui Igor Dodon au fost preluate și difuzate, de mai multe posturi de televiziune și site-uri de știri, printre care și: <http://www.publika.md/>, <http://www.prime.md/>, <http://news.click.md/>.

Menționează că, deține statutul de personalitate politică notorie, a funcției de Vicepreședinte al Partidului Liberal Democrat din Moldova, iar la data realizării conferinței de presă de către pârâtul Igor Dodon, reclamantul exercita și funcția de Prim-ministru al Republicii Moldova.

Susține că, la 22 octombrie 2015, un număr de 42 de deputați din Parlamentul Republicii Moldova au depus moțiuni de cenzură asupra activității Guvernului în legătură cu existența suspiciunilor de corupție cu privire la Prim-ministrul Valeriu

Streleț, inter alia, susținută în baza afirmațiilor lansate de către pârât, în acest sens se remarcă cele expuse în moțiunea de cenzură, după cum urmează: prin acțiunile Prim-ministrului, Guvernul Republicii Moldova se poziționează în fruntea unor scandaluri de corupție. În primul rând este vorba de implicarea domnului Valeriu Streleț în facilitarea activității unor agenți economici, precum SRL „Caravita” și SRL „Bioprotect”. Aceste companii au afiliere directă (de exemplu, în calitate de fondator) cu persoana de demnitate publică pre-citată. Prin aceste companii, în opinia mai multor experți au fost spălați sume enorme de bani, care au fost sustrași din SA „Banca de Economii”. Astfel, Prim-ministrul este implicat în scheme criminale și coruptibile, care prejudiciază bugetul și averea statului, sărăcesc poporul și constituie o amenințare directă în adresa cetățenilor Republicii Moldova.

Afirmă că, la 29 octombrie 2015, prin Hotărârea Parlamentului nr. 181 privind exprimarea votului de neîncredere Guvernului, moțiunea de cenzură a fost aprobată, fiind exprimat votul de neîncredere Guvernului și în legătură cu acestea, reclamantul și-a dat demisia în fața Președintelui Republicii Moldova.

Declară că, toate afirmațiile pârâtului Igor Dodon sunt totalmente false și au lezat onoarea sa, demnitatea, precum și reputația sa profesională.

Indică că, la 27 octombrie 2015, pârâtului Igor Dodon i-a fost adresată o cerere prealabilă pe care pârâtul a recepționat-o la data de 10 noiembrie 2015, și i s-a solicitat dezmințirea afirmațiilor defăimătoare și expunerea publică a scuzelor de rigoare, însă nu a primit nici un răspuns.

Susține că, temeinicia solicitărilor expuse, atât în cererea prealabilă, cât și în prezenta cerere este susținută de faptul că toate declarațiile din cadrul conferinței de presă din 20 octombrie 2015, în partea ce vizează persoana reclamantului, sunt totalmente false și lezează demnitatea, onoarea și reputația profesională a sa, care sunt valori supreme protejate, atât de legislația națională, cât și de cea internațională.

Consideră că, pârâtul Igor Dodon a lansat informații cu un caracter acuzator fals, or, acesta nu deține și nu a prezentat nici o probă în susținerea informațiilor în cauză nici la momentul expunerii acestora, adică în cadrul conferinței din 20 octombrie 2015, nici ulterior.

Argumentează că, faptele despre care pârâtul a relevat în cadrul conferinței de presă din 20 octombrie 2015, sunt mincinoase, lipsite de substrat factologic, afirmație ce poate fi ușor verificată prin efectuarea solicitărilor de rigoare la autoritățile corespunzătoare, care dețin aceste informații.

Mai menționează că, atât în perioada în care a deținut mandatul de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, cât și ulterior, fiind în funcția de Prim-ministru, a depus declarațiile cu privire la venituri și proprietate în conformitate cu procedura și condițiile reglementate de Legea nr.1264 din 19 iulie 2002 privind declararea și controlul veniturilor și a proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere.

Afirmă că, nu deține vre-o cotă-parte în SRL „Caravita”, nu deține nici-un lot de teren vreo 2800 ha împreună cu Filat cumpărate la Odessa și nici nu poate fi apreciat ca fiind monopolistul nr. 1 pe piața națională a chimicalelor.

Invocă precum că, este cert faptul că prin afirmarea unor fapte care sunt orientate spre afilierea persoanei sale la persoane juridice și fizice, care sunt subiecți ai unor procese penale precum și difuzarea altor informații reprobabile cu privire la persoana sa, a avut loc afectarea negativă a imaginii lui, atât în calitatea de persoană particulară, cât și în calitatea sa de persoană publică, iar la acea perioadă și în calitatea de persoană cu funcție de demnitate publică, generând, în consecință,

inclusiv condamnarea morală de către opinia publică, iar declarațiile pârâtului au contribuit la distorsionarea imaginii sale în conștiința societății și a actorilor politici și a afectat activitatea profesională de mai departe a acestuia, or, consecințele s-au materializat, inclusiv prin depunerea și aprobarea moțiunii de cenzură împotriva Guvernului, care a avut ca efect demisia sa din funcția de Prim-ministru.

Relevă că, prin defăimare i-au fost cauzate suferințe psihice de o gravitate considerabilă, deoarece a fost lezată onoarea, demnitatea și reputația profesională, pentru crearea cărora dânsul a muncit mulți ani, în societatea moldovenească, fiind o personalitate notorie, atât în calitate de politician, cât și în calitate de persoană cu funcții de demnitate publică, pe care le-a deținut.

Remarcă că, afirmațiile lansate de către pârât au generat neîncrederea societății și a factorilor politici, contribuind la aprobarea de către parlament a moțiunii de cenzură pe suspiciuni de corupție, fapt ce a dus la demisia sa din funcția de Prim-ministru, iar acest motiv de demisie, rușinos în mod evident, i-a cauzat un prejudiciu moral considerabil, or, timp de mai mult de 6 ani de carieră politică, și-a construit o reputație ireproșabilă și o imagine credibilă în fața societății.

Mai remarcă că, în calitate de persoană privată a avut de suferit moral, deoarece imaginea sa a fost lezată și în fața colegilor, rudelor, persoanelor cu care a avut relații interpersonale, nelegate de funcția pe care o ocupa.

Afirmă că, gradul de răspândire a afirmațiilor este extrem de larg, portalurile care au difuzat declarațiile pârâtului au fost accesate nelimitat de public, de asemenea, acestea au constituit și subiecte de știri la mai multe posturi naționale de televiziune.

Solicită, constatarea lezării onoarei, demnității și reputației sale profesionale prin afirmațiile pârâtului Igor Dodon, expuse în cadrul conferinței de presă din 20 octombrie 2015, difuzate direct de portalul privesc.eu referitoare la persoana lui Valeriu Streleț, ex-prim-ministru al Republicii Moldova, conform cărora acesta ar fi partener în SRL „Caravita” cu careva cotă, că acesta ar fi cumpărat careva teren la Odessa, precum și faptul că acesta ar fi deținut personal sau prin intermediul terțelor persoane monopolul pe piața chimicalelor din Republica Moldova. Obligarea pârâtului Igor Dodon să dezmință public, personal, în cadrul unei conferințe de presă la sediul PSRM, informațiile defăimătoare cu privire la persoana lui Valeriu Streleț, ex-prim-ministru al Republicii Moldova, prin comunicarea publicului că Valeriu Streleț nu este partener în SRL „Caravita” cu careva cotă, ca nu a cumpărat careva teren la Odessa, precum și faptul că acesta nu deține personal sau prin intermediul terțelor persoane monopolul pe piața chimicalelor din Republica Moldova. Încasarea din contul pârâtului Igor Dodon în beneficiul reclamantului Valeriu Streleț a despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat prin lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale în mărime de 100 000 lei. Încasarea din contul pârâtului Igor Dodon în beneficiul reclamantului Valeriu Streleț a cheltuielilor de judecarea pricinii, în suma de 3200 lei pentru plata taxei de stat, plus cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriai Buiucani. mun. Chișinău din 19 mai 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prima instanță, respingând acțiunea și-a argumentat concluziile prin faptul că, la data de 20 octombrie 2015, pârâtul Igor Dodon, având funcția de președinte al Partidului Socialiștilor din Republica Moldova a susținut o conferință de presă, organizată la sediul partidului, conferință care a fost difuzată de mai multe instituții mass-media, ulterior fiind preluată de diverse resurse de știri on-line, primul portal care a difuzat conferința de presă fiind portalul [www. privesc.eu](http://www.privesc.eu). Deci, în ziua când a

avut loc conferința de presă a pârâtului, reclamantul a deținut funcția de Prim-ministru al țării, circumstanță care sporește semnificativ limitele criticii la care poate fi supus.

Totodată, de către prima instanță a fost atestat faptul că, pârâtul este deputat în Parlament, președinte de partid politic, fapt care denotă statutul lui de persoană publică.

În aceste circumstanțe, prima instanță a constatat că, reclamantul și pârâtul, în mod inevitabil se expun verificării stricte a comportamentului și a modului lor de viață, atât de jurnaliști, cât și de către publicul larg, și în consecință trebuie să dea dovadă de un grad mai mare de toleranță.

De asemenea, prima instanță a reținut că, afirmațiile pârâtului care fac obiectul acțiunii, reprezintă un veritabil discurs politic, pronunțat cu ocazia unei conferințe de presă de un parlamentar și de un lider de partid aflat în opoziție și care reprezintă o stare normală și inedită, pentru o societate democratică, iar în speță declarațiile deputatului Igor Dodon se înscriu perfect în limitele situației social-politice care domină la momentul actual și starea de spirit în societate.

Totodată, prima instanță a stabilit că, faptul nedeținerii de către reclamant a cota-parte din capitalul statutar al firmei SRL „Caravita”, nu este un criteriu decisiv de a combate afirmația de parteneriat a companiilor SRL „Caravita” și SRL „Bioprotect” și nu lipsesc de substrat factologic acest discurs, atât timp cât Valeriu Streleț nu a contestat datele cu privire la faptul că este proprietarul acestuia din urmă agent economic, iar afirmațiile pârâtului contestate de către reclamant, au fost făcute în limbaj decent, fără atac murdar la persoana reclamantului și nu sunt de natură să depășească limitele dreptului de exprimare.

Respingând pretenția principală a reclamantului referitor la recunoașterea caracterului fals și defăimător al afirmațiilor făcute de către pârât, prima instanță a respins și cerințele referitor la obligarea prezentării scuzelor, publicării dezmințirii și încasarea prejudiciului moral, deoarece sunt secundare și subsecvente pretențiilor cu privire la apărarea onoarei și demnității.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către reprezentantul lui Valeriu Streleț, avocatul Vladislav C. Roșca și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 18 aprilie 2017, reprezentantul lui Valeriu Streleț, avocatul Vladislav C. Roșca a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele ierarhic inferioare au interpretat și aplicat eronat legea și nu au aplicat legea materială care urma a fi aplicată.

Menționează că, instanța de apel în motivarea deciziei făcând trimitere la prevederile art.8 lit. a) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, art. 9 ali.(1) și (2) din Legea cu privire la statutul deputatului în Parlament, art.71 din Constituția RM, care potrivit căror deputatul în parlament nu poate fi tras la răspundere juridică pentru opiniile politice și voturile exprimate în exercitarea mandatului, a invocat imunitatea funcției de deputat a pârâtului, în cadrul conferinței de presă și că declarațiile litigioase au fost lansate în exercitarea mandatului de deputat, însă

instanța de apel a analizat doar un fragment din discursul pârâtului Igor Dodon, care oferă o viziune incompletă și distorsionată asupra caracterului declarațiilor acestuia.

Susține că, pe tot parcursul conferinței de presă, care a fost ținută înafara sediului Parlamentului și în afara unor evenimente legate de activitatea parlamentară, pârâtul Igor Dodon a reprezentat Partidul Socialiștilor din Republica Moldova și a făcut declarații din numele și în interesele acestui partid și nicidecum nu constituie opinie politică parlamentară exprimată în exercitarea mandatului de deputat al Parlamentului.

Afirmă că, instanța de apel în motivarea soluției sale a făcut referire la explicațiile Hotărârii Plenului al Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 24 decembrie 2012, însă în speța dată intimatul nu era în exercitarea atribuțiilor funcționale, exercitarea funcției de mandat, iar în acest sens sunt relevante normele Capitolului III al Legii nr. 39-XIII din 07 aprilie 1994, privind statutul deputatului în Parlament, potrivit căreia deputatul este obligat să respecte cu strictețe Constituția, legile, normele de etică și morală.

Declară că, instanța de apel în mod eronat a invocat obligația reclamantului de a dovedi contrariul afirmațiilor lui Igor Dodon referitor la faptul că Valeriu Streleț ar fi partener la SRL „Caravita” cu cota de 25 %, or sarcina probațiunii cu referire la aceste circumstanțe și în temeiul Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare este pusă pe sarcina pârâtului. Or, chiar și în condițiile în care declarațiile lui Igor Dodon ar fi judecate de valoare, acestea oricum urmează a fi fundamentate pe o bază faptică, standard impus de CEDO.

Consideră că, în cauza dată nu este vorba de libertatea de exprimare a presei sau a altor reprezentanți ai mass-media sau a publicului larg, dar afirmațiile unui reprezentant de partid, din numele căruia a și făcut acele declarații.

Prin referința depusă la data de 20 iunie 2017, reprezentantul lui Igor Dodon, avocatul Vadim Filipov a solicitat declararea ca inadmisibilă a cererii de recurs depusă de către reprezentantul lui Valeriu Streleț, avocatul Vladislav C. Roșca.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat copia deciziei contestate în adresa recurentului la data de 01 februarie 2017 (f. d. 250, Vol.I), însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia de către ultimul.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul lui Valeriu Streleț, avocatul Vladislav C. Roșca nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentul invocat în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanțele ierarhic inferioare, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de

către reprezentantul lui Valeriu Streleț, avocatul Vladislav C. Roșca asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantului lui Valeriu Streleț, avocatul Vladislav C. Roșca ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul reprezentantului lui Valeriu Streleț, avocatul Vladislav C. Roșca se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Mariana Pitic